

Eesti malekohtuniku litsents

Eestis kasutatakse nelja malekohtuniku litsentsi : A, B, C, D. Enamasti väljastab selle kohtunikekogu kas eksami v taotluse põhjal ja aktiivne litsents kehtib neli aastat. Vastavalt litsentsi astmele võib Eesti Maleliit oma tähtsamatele võistlustele määrata vaid teatud kindla tasemega kohtunikke. Samuti on rangelt soovitatav, et Eesti reitinguarvestusse minevaid turniire juhiks litsentsi omavad kohtunikud. Loomulikult saab Eestis tegutseda ka ilma litsentsita, kuid sel juhul ei kutsuta vastavaid inimesi üleriigiliselt tähtsatele võistlustele. Malekohtuniku litsents annab teatud garantii, et inimene on läbinud nõutud mahus loenguid ja näidanud eksamil vajalikke teadmisi. Kõrgema taseme litsentsi saab taotleda, kui eelmise taseme litsentsi väljastamisest on möödunud vähemalt üks aasta.

D litsents

On kõige madalama astme litsents. D litsentsi saamiseks on nõutav litsentsieksam ja osalemine kohtunikuna vähemalt kolmel turniiril viimase kolme aasta jooksul (vastavat arvestust peetakse koos reitingutabeliga). D litsentsi omanik võib peakohtunikuna juhtida maakonna meistrivõistlusi ja muid kohaliku tähtsusega turniire. Muudel üleriigilistel ja maakondlikel võistlustel on soovitatav olla abikohtunik.

D litsentsi omanik peab tundma malekoodeksit (eksamiküsimused on lihtsamat laadi), olema tutvunud turniirimääruste, Eesti reitingusüsteemi põhialustega (soovituslik) ja vajaliku turniiridel kasutatava dokumentatsiooniga. Ta peaks oskama esitada turniiriaruandeid elektroonilisel kujul.

C litsents

C litsentsi jaoks on nõutav litsentsieksam ja osalemine kohtunikuna vähemalt kuuel turniiril viimase kolme aasta jooksul pärast D litsentsi saamist. C litsentsi omanik võib peakohtunikuna juhtida üleriigilisi turniire, maakonna meistrivõistlusi. Eesti meistrivõistlustel on soovitatav olla abikohtunik.

C litsentsi omanik peab piisavalt oskama eesti keelt, tundma malekoodeksit (eksamiküsimused), turniirimäärusi (eksamiküsimused alusteadmiste kohta), šveitsi süsteemi paarimise reegleid (eksamiküsimused), Eesti reitingusüsteemi põhialuseid (eksamiküsimused alusteadmiste kohta, nt esinemisreiting ja reitingumuutus), oskama käsitleda Eestis levinud elektroonilisi kellasid (eksamiküsimus), tundma vähemalt ühte arvuti paarimisprogrammi

(eksamiküsimus). Ta peab oskama esitada turniiriaruandeid elektroonilisel kujul ja omama üldteadmisi turniiride korraldamisest.

B litsents

B litsentsi jaoks on nõutav viis aastat tööstaaži, litsentsieksam ja osalemine kohtunikuna vähemalt viiel vabariiklikul tavamale turniiril viimase 6 aasta jooksul pärast D litsentsi saamist. Rahvusvahelise kategooria kohtunik saab B litsentsi taotleda läbi kohtunikekogu. B litsentsi omanik võib peakohtunikuna juhtida Eesti meistrivõistlusi ja kõiki üleriigilisi turniire.

B litsentsi omanik peab piisavalt oskama eesti keelt, tundma väga hästi malekoodeksit (eksamiküsimused võivad olla konstrueeritud), turniirimäärusi (eksamiküsimused), šveitsi süsteemi paarimise reegleid (eksamiküsimused ka arvutipaarimise kohta), FIDE ja Eesti reitingusüsteemi aluseid (eksamiküsimused, nt turniiri koosseis, esinemisreiting, reitingumuutus, vajalike partiide arv), oskama käsitleda Eestis levinud elektroonilisi kellasid (eksamiküsimus), tundma vähemalt ühte FIDE ametlikku arvuti paarimisprogrammi (eksamiküsimus, soovituslik programm on nt *Swiss Manager*, *Swiss Master*). Ta peab oskama esitada turniiriaruandeid elektroonilisel kujul (sealhulgas FIDE reitingute arvutamiseks nõutavad tabelid) ja omama laialdasi teadmisi turniiride korraldamisest. Lisaks peab ta tundma FIDE tiitlimäärase põhialuseid (eksamiküsimus alusteadmiste kohta) ja soovituslikult ka FIDE dokumentatsiooni põhialuseid.

A litsents

A litsentsi omanik peab oskama eesti keelt ja suhtlustasandil ka mõnda enam levinud võõrkeelt. Ta peab olema osalenud peakohtunikuna vähemalt 10 rahvusvahelisel v üleriigilisel tavamale turniiril viimase 7 aasta jooksu. Lisaks peab ta olema läbi viinud üleriigilisi kohtunike seminare. A litsentsi saab taotleda Eesti Maleliidu juhatuse kaudu. Litsentsi omanik võib peakohtunikuna juhtida kõiki üleriigilisi ja Eesti Maleliidu poolt korraldatud võistlusi. A litsentsi omanik peab perfektselt teadma malekoodeksit ning lisaks B litsentsis (teadmised väga heal tasemel) toodud nõuetele peab ta tundma FIDE dokumentatsiooni ja reeglistikku.

1. Tavamale all mõeldakse turniire ajakontrolliga vähemalt 1h + 1h partiile.
2. Üleriigiline turniir tähendab, et see kuulub Eesti Maleliidu kalenderplaani. Kohtunikekogu võib vajadusel lugeda selleks ka teisi turniire.
3. Erialaspetsialist (nt paarija, arvutitehnik, sekretär) ei ole kohtunik. Kohtunik on isik, kellel on antud turniiril õigus otsustada partiides juhtunu üle. Võistluse registreerimisel Eesti Maleliidus arvestatakse, et peakohtunikule läheb vähemtähtis turniir kirja ka siis, kui ta ise kaasa mängib (nt maakonna võistlused). Mängiv abikohtunik arvesse ei lähe. Tähtsamatel turniiridel kohtunik mängida ei tohi.